

pohčeriti 10 letno deklico brez vednosti njenih staršev, da je bila ta deklica 10 let pri njuni hiši, da zahtevata »pohčeritelja« sedaj brez vzroka odstop od pogodbe in »od hiše« in vprašate, ali pohčerjenka lahko kaj zahteva za »iz-rabo« skozi toliko let. — Vaši podatki najbrž niso povsem točni. Pohčeriti, odnosno vzeti za svojega se zamore nedoletnega otroka le s privoljenjem zakonskega očeta, ako tega nima, pa matere, in sodišča. Med posvojitelji in posvojenim otrokom veljajo — v kolikor zakon ne dela izjeme — enake pravice kakor med zakonskimi roditelji in otroki (torej pravica do oskrbe, do dedovanja). Dokler je posvojeni otrok nedoleten, se da pravno razmerje med posvojitelji in posvojenim otrokom razveljaviti le s privoljenjem nedoletnikovega zastopnika (očeta ali matere) in sodišča. — Ako sta navedena zakonca res pohčerila imenovano deklco, ne bosta mogla enostransko odstopiti od adopcijske pogodbe. Domnevamo pa, da ni bila sklenjena prava adopcijska pogodba. Morda sta zakonca vzela deklco le v rejo? V takem primeru ne veljajo predpisi, o katerih smo zgoraj pisali. V kolikor sta posestnika deklco v celoti oskrbovala od 10. do 14. leta, ko je morala še posecati šolo in ni mogla ničesar zaslužiti, je primerno, da enako šte-vilo let (torej od 15. do 18. leta) dela na posestvu za hrano, stanovanje in obleko, ne da bi za to zahtevala še kako plačilo v gotovini. Z devetnajstim letom pa bi bila deklca upravičena zahtevati za svoje delo tako odmeno, odnosno plačilo, kakor ga povprečno dobivajo druge v tistem okraju za enako delo. Možno je, da ne bo dobila več, odnosno da ne bo mogla še kaj več terjati, ako je dobivala poleg hrane in stanovanja tudi obleko (vštevši perilo in obutev) in ako vrednost prejete obleke, perila in obutev dosega tisto vsoto, ki jo drugi delojemalci dobivajo v gotovini, ki imajo le hrano in stanovanje. — Zahtevak na plačilo odmene iz službene pogodbe zastara v treh letih, to se pravi, da se zamore s tožbo izsiliti plačilo le za zadnja tri leta — seve, v kolikor zastaranje ni bilo morda prekinjeno. V opisanem primeru pa je stvar nekoliko drugačna, ker je deklca očitno delala brez zahteve kakšnega plačila v gotovini le z ozirom na zatrjevano »pohčeritev«. Ako ta pohčeritev ne drži in deklca nima nikakih pravic napram posestnikoma, tedaj je upravičena zahtevati plačilo za svoje delo tudi za več kot tri leta nazaj (lahko 30 let), in sicer iz naslova obogatitve. Ako se deklca s »pohčeriteljema« ne bo mogla zlepega poravnati, naj poprosi za posredovanje, odnosno poskus poravnave sodnika svojega okoliša na kak uradni dan; deklca ima pravico, da da poklicati »pohčeritelja« pred sodišče (brez tožbe in brez plačila kakih taks) v svrhu poskusa sklenitve poravnave.

Kupljeno posestvo meri manj nego je zatrjeval prodajalec. F. S. Kupili ste posestvo, ki bi naj glasom zadevnega inserata in po ustnem zatrjevanju prodajalca merilo šest oralov; naknadno pa ste pri katastrski upravi dognali, da ne meri v resnici niti dva oral. V kupoprodajni pogodbi ste se odpovedali pravici izpodbijati pogodbo radi morebitne oškodbe nad polovico prave vrednosti. Vprašate, ali je mogoče pogodbo razveljaviti. — Domnevamo, da pri nakupu posestva niste dogovorili kot bistveni pogoj, da mora posestvo meriti haš šest oralov, tako da posestva sploh ne bi bili kupili, ako ne bi toliko merilo. Le v slednjem primeru bi lahko zahtevali popolno razveljavitev pogodbe, sicer pa — ako velikost ni bila bistveno pogojena — ne. Velikost posestva je najbrž tvorila le podlago za določitev, odnosno izračunavanje višine kupnine. Vsekakor imate pravico zahtevati primerno znižanje kupnine. Okolnost, da ste se odrekli pravici zahtevati uveljavitev pogodbe radi prikradbe nad polovico obće vrednosti, ni merodajna, ker ne uveljavljate te pravice, marveč zahtevate jamstvo prodajalca za izrečno zatrjevano velikost prodanega posestva. Ako je prodajalec vedel za pravo velikost posestva, je res zagrešil prevaro.

Strelovod ne odgovarja dogovoru. K. F. A. Kleparski mojster Vam je za dogovorjeni znesek 750 din napravil strelovod, ki pa ne odgovarja ustno dogovorjenim pogojem. Mojster je v enem dnevu zaslužil 350 din, ker znaša vrednost uporabljene materiala le 400 din. — Okolnost, da ste bili ob sklepanju pogodbe premalo poučeni o vrednosti strelovoda, Vas ne opravičuje zahtevati znižanje dogovorjenega zneska; Vaša prikradba ne znaša nad polovico prave vrednosti. Samo na sebi ni prepovedano, da ne bi smel kleparski mojster zaslužiti 350 din v enem dnevu. Ako mojster strelovoda ni napravil tako, kakor je bilo dogovorjeno, ste upravičeni zahtevati, ako

je hiba taka, da je ni več moči odpraviti in da brani redno rabo strelovoda, popolno uveljavljanje pogodbe; ako pa hiba ne brani redne rabe ali ako jo je moči odpraviti, smete zahtevati ali primerno znižanje plačila ali popravilo ali dopolnitev tega, kar nedostaja. Neznatno zmanjšanje vrednosti se ne upošteva. — V primeru, ako bi mojster strelovod zopet odstranil, odnosno se pogodba po njegovi krivdi ne bi izpolnila, Vam mora ne le vrniti sprejeto aro, marveč imate celo pravico zahtevati dvojni znesek are. — V koliko je strelovod zanesljiv, Vam žal ne moremo odgovoriti.

Razmejitev po zemljemercu in sporazumu; prizadeti mejaš naknadno ne prizna. K. J. S. privoljenjem župana sosednje občine ste dali po zemljemercu ugotoviti mapno mejo med Vašo in sosednjo občino. Zadevni svet leži med reko Dravo in tvori tako zvani »grijes«. Drava spreminja svoj tok, odnosno strugo, je pa sedaj stanje približno tako, kakor pred sto leti. Pri razmejitvi Vam je pripadel tudi kos sveta iz sosednje kat. občine. Dotični svet je bil po mapi občinska last, v resnici pa je deloma odprodan. Eden izmed kupcev je tudi prišel k razmejitvi, sprva nekaj protestiral, nazadnje pa je »dal prav k inženirskemu (geometriškemu) delu«. Sedaj pa si je zopet začel lastiti Vam pripadli kos sveta, pokosil je travo, trdi, da ima prico, da je že čez 30 let hasnoval dotični svet, in da mu je sodnik dejal, da sme svet še naprej hasnovati. — Ako je mejaš res pristal na to, da geometer določi mejo med njegovim in Vašim svetom ter se vnaprej podvrge geometriškemu izreku, tedaj je slednji izrek zanj obvezen, v nasprotnem primeru pa ne. Izjava sosednjega župana ni več merodajna, ako je občinski svet že prodan. Ako je bil sporni svet občinski, ga mejaš ni mogel priposestovati s 30 letnim, pač pa s 40 letnim izključnim hasnovanjem javno, brez prošnje in sile. Mapna meja v takem primeru (priposestovanja) ne bi več veljala. — Doma bi se dala stvar brez pravde urediti le, ako bi mejaš opustil nadaljnje hasnovanje. Ako zlepega ne bo odnehal, prosite najprej sodnika, naj na kak uradni dan pozove Vas in mejaša k sodišču, da poskusite stvar uravnati brez pravde. Ako poravnava ne bo mogoča, boste pač morali vložiti zoper mejaša lastninsko tožbo. Daste jo na uradni dan lahko na zapisnik. Trditi in dokazati morate, da je mejaš pristal na to, da geometer določi mejo kot obvezno tudi za mejaša. — Opozorjamo Vas na sledečo določbo občega državlanskega zakona: Ako voda zapusti svojo strugo, imajo predvsem zemljiški posestniki, ki trpe škodo po novem toku vode, pravico do odškodovanja iz zapuščene struge ali njene vrednosti.

Šolanje nezakonskega otroka. Z. J. D. Pri določitvi, kakšega šolanja naj bo deležen nezakonski otrok, je vpoštevatil stan obeh roditeljev in premoženjske razmere nezakonskega očeta. Ako je nezakonski oče res lastnik 90 oralov velikega posestva, bi bilo vsekakor primerno, da se otrok

Ali si že obnovil naročnino?

izučil kake obrti ali podobnega. Varuh naj stavi pri varstvenem sodišču predlog (ako se z nezakonskim očetom ne bo dala stvar sporazumno urediti), da se naj določi, kaj bo otrok študiral in da ter koliko mora nezakonski oče plačevati vzdrževalnine še naprej. Nezakonska mati naj izrazi svoje želje in predloge. Pri varstvenem sodišču ni treba odvetnika in tudi taks ni treba plačevati, tako, da lahko nezakonska mati, odnosno varuh poskusita doseči, kar se jima zdi primerno.

Pritožba zoper poravnavo, sklenjeno v zadevi razžaljenja časti. Z. R. in J. Neke oseba Vas je tožila radi razžaljenja časti; razprava se ni vršila, ker ste takoj plačali sodne in odvetniške stroške. Obtožnice Vam niso prebrali, bili ste prvkrat na sodišču in ste mislili, da mora tako biti. Čez tri dni ste šli k odvetniku nasprotnice ter ste tam zvedeli za vsebino tožbe. Obtožba je bila neresnična, zmišljena in imate prico, da stvar ni bila taka, kakor se je navajalo v obtožbi. Radi tega bi se sedaj radi pritožili in zahtevali povračilo plačanih stroškov. — Ako ste plačali stroške na sodišču, odnosno pred sodnikom, preden se je pričelo razpravljati, Vas je najbrž sodnik poučil, za kaj gre in ako ste po pouku od strani sodišča plačali stroške, ne boste mogli več zahtevati njih povračila. — Ako ste stroške plačali pri odvetniku, odnosno izven sodišča, bi mogli zahtevati njih povračilo le, ako bi se Vam posrečilo dokazati, da ste bili v zmoti glede bistva stvari. Dvomimo pa, da boste mogli kaj takega dokazati, ker Vam je vendar moral odvetnik povedati, radi česa Vas toži, in sicer ne samo radi »žaljenja časti«, marveč Vam je gotovo navedel dejanje. V primeru eventualne pravde morate predvidevati, da bo nasprotnica, odnosno njen advokat gotovo navajal, da so Vam povedali, za kaj gre, oziroma česa Vas dolže in bo sodišče skoro gotovo bolj verjelo tem navedbam nasprotnice kakor pa Vašim, da ste plačali, ne da bi vedeli za kaj, ker je Vaša navedba manj verjetna.

OUZD terja prispevke od žene delodajalca. S. S. Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev dolgujete še neke prispevke, ker ste imeli zavarovane delavce pri mlaticnici. Ker OUZD teh prispevkov od Vas ne more izterjati, jih hoče od Vaše žene in jo poziva, naj ta doig prevzame in poravna. — Res določa zakon o zavarovanju delavcev, da za vse prispevke, ki jih mora po navedenem zakonu plačati delodajalec, odnosno lastnik obrata, jamči solidarno zakonski drug (torej žena), ki živi z njim v skupnem gospodinjstvu.

Tečaj poštnotelegrafske šole v Beogradu. K. J. Ta tečaj za Vašega sina ne prihaja v poštev, ker je namenjen le pripravnikom, ki imajo višji tečajni izpit in ki so že sprejeti v državno službo

Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Oče in sin

Ob ciganovem pripovedovanju so se janičarju budili spomini na njegovo mladost. Zaslutil je, da je oni sin on sam, zato je vprašal cigana, ali pozna očeta, o katerem mu pripoveduje. »Seveda ga poznam,« pravi cigan in brž pokliče Marka. »Saj sem bil jaz tisti, ki sem dečka odpeljal na Turško.« Juriju kar vre po glavi, ko mu cigan pove: »Tisti deček si ti!« — »In kje je moj oče?« vpraša hlastno janičar. Cigan mu prereže vezi na rokah in pokaže na

Marka: »Tu, glej, je tvoj oče!« — »Moj sin!« zakliče zdaj Marko in v tem hipu je padla stena med dvema srcema, oče in sin sta se objela.

(Konec sledi)